

**Opzet scholing en event
Echografie Reumatologie – Intermediate Course
26 en 27 november 2021
Flevoziekenhuis**

1. Algemene gegevens

Naam organisator	dr. M.C. Kortekaas; Reumatoloog, bestuurslid en tutor IRON
Naam trainer(s) / tutor(en) / teacher(s)	Tutoren Dr. Marion Kortekaas: Flevoziekenhuis, Almere & LUMC Leiden Dr. Richard van Vugt: Amsterdam UMC loc VUMC, Amsterdam Dr. Cees Haagsma: Ziekenhuisgroep Twente (ZGT), Almelo Dr. Henk Martens: Maartenskliniek, Nijmegen Dr. Marcel Flendrie: Maartenskliniek, Nijmegen Dr. Saskia ten Wolde: Spaarne Gasthuis, Haarlem/Hoofddorp Dr. Pascal de Jong: Erasmus MC, Rotterdam Dr. Andreas Gerards: Franciscus Gasthuis & Vlietland, Rotterdam Drs. Lindy-Anne Korswagen: Franciscus Gasthuis & Vlietland, Rotterdam Dr. Florus van der Giesen: LUMC, Leiden Drs. Robbert Goekoop: Haga ziekenhuis, Den Haag
Vak en onderwerp	Echografie Reumatologie – Intermediate course
Duur van de cursus	2 dagen
Doelgroep deelnemers	Reumatologen Reumatoloog in opleiding
Groepsgrootte	Max. 25 deelnemers
Soort lokaal	Flevoziekenhuis; auditorium en skillslab

2. Aanleiding

Echografie maakt onderdeel uit van de klinisch beroepstaken van de reumatoloog. De kern van echografie van het bewegingsapparaat is het visualiseren van gewrichten, periarticulaire structuren, spieren, pezen, peesscheden en peesaanhechtingen. Echografie van het bewegingsapparaat kan zinvol zijn als aanvulling op fysisch-diagnostisch onderzoek of als hulpmiddel voor diagnostische punctie of therapeutische injectie. Naar aanleiding van een bijeenkomst met de Nederlandse echo-opleiders, alsmede verzoeken vanuit reumatologen en reumatologen in opleiding, kwam enige jaren geleden naar voren dat er een grote behoefte is aan onafhankelijk echo-onderwijs op het gebied van de reumatologie, georganiseerd vanuit de eigen beroepsgroep. Om deze reden werd in 2019 de 1e IRON Intermediate echocursus georganiseerd in het Flevoziekenhuis. Vanwege de coronapandemie heeft de cursus in 2020 helaas geen doorgang kunnen vinden. In 2021 wordt daarom de 2e IRON intermediate echocursus georganiseerd op dezelfde wijze als in 2019.

3. Doelstelling

Binnen de reumatologie wordt er toenemend gebruik gemaakt van echografie voor diagnostische en therapeutische doeleinden.

In deze cursus komt de normale sonoanatomie van het bewegingsapparaat aan bod voor zover relevant voor de algemene reumatologische praktijk en wordt uitgebreid aandacht besteed aan het sonografische aspect van de bij reumatologie veelvoorkomende pathologie.

Leerdoelen:

- Het kennen van de Doppler fysica, technologie, optimale settings en artefacten
- Het adequaat toe kunnen passen van Doppler techniek in de reumatologie en het zich bewust zijn van de limitaties.
- Het adequaat kunnen herkennen en interpreteren van het spectrum van de reumatologische afwijkingen in iedere relevante anatomische regio (bv gewrichtssynovitis, tenosynovitis, tendinopathie, enthesitis, structurele afwijkingen zoals erosies en osteofyten, kristaldeposities (jicht/CPPD)
- Het adequaat kunnen deteteren en kwantificeren van synovitis en tenosynovitis
- Het adequaat kunnen deteteren en kwantificeren van structurele afwijkingen (bijv. erosies gewrichten/enthesen, kraakbeen, osteofyten)
- Het kunnen uitvoeren van een echogeleide periarticulaire en intra-articulaire injectie.

4. Beginsituatie

Relevante aspecten van de beginsituatie van:

De trainer(s) / tutor(en) / teacher(s)	Organisator is: dr. M.C. Kortekaas; Reumatoloog en tutor IRON De tutoeren zijn: Dr. Marion Kortekaas: Flevoziekenhuis, Almere & LUMC Leiden Dr. Richard van Vugt: Amsterdam UMC loc VUMC, Amsterdam Dr. Cees Haagsma: Ziekenhuisgroep Twente (ZGT), Almelo Dr. Henk Martens: Maartenskliniek, Nijmegen Dr. Marcel Flendrie: Maartenskliniek, Nijmegen Dr. Saskia ten Wolde: Spaarne Gasthuis, Haarlem/Hoofddorp Dr. Pascal de Jong: Erasmus MC, Rotterdam Dr. Andreas Gerards: Franciscus Gasthuis & Vlietland, Rotterdam Drs. Lindy-Anne Korswagen: Franciscus Gasthuis & Vlietland, Rotterdam Dr. Florus van der Giesen: LUMC, Leiden Drs. Robbert Goekoop: Haga ziekenhuis, Den Haag
De deelnemer(s)	Reumatologen en reumatologen in opleiding, die reeds enige ervaring hebben met echografie in de reumatologische praktijk en de sono-anatomie van de verschillende gewrichten (grotendeels) beheersen.
De randvoorwaarden	Opleidingsruimte met audiovisuele ondersteuning en mogelijkheden om een aantal werkstations / oefenstations in te richten.

	Skillslab voor het inrichten van een aantal werkstations / oefenstations. Ontvangstruimte met cateringvoorzieningen voor patiënten
--	---

5. Lesopzet (zie bijlage 1)

Het lesopzet staat uitgewerkt in bijlage 1.

6. Anticiperen op onverwachte situaties

Waar kan de les mogelijk anders lopen dan voorbereid en hoe wordt de les dan aangepast?

- De technische voorzieningen kunnen niet functioneren. Hiervoor is de technische dienst op beide dagen op afroep beschikbaar. Daarnaast is een back up aanwezig van een losse beamer en dergelijke om de audiovisuele ondersteuning alsnog te kunnen organiseren.
- Eén of meerdere tutoren kunnen door onvoorziene omstandigheden afwezig zijn. Waar mogelijk zal de tutor worden vervangen door een andere tutor. Indien noodzakelijk zullen de deelnemers in grotere groepen verdeeld worden in het werken over de werkstations / oefenstations.
- Eén of meerdere patiënten kunnen door onvoorziene omstandigheden afwezig zijn. Waar mogelijk zal de patiënt worden vervangen door een andere patiënt. Indien noodzakelijk zal een werkstation / oefenstation opgeheven worden.

7. (voorbereiding)opdrachten

Niet van toepassing

8. Evaluatie les

De cursus zal middels een SurveyMonkey achteraf worden geëvalueerd.

9. Financiële onderbouwing

Inkomsten (begroot)	Aantal deelnemers * individuele prijs (in euro)	Totaal in euro
Bijdrage deelnemers	25 deelnemers * 450	11.250
Uitgaven (begroot)	kostenpost	Totaal in euro
Vergoedingen	Vergoeding onkosten tutoren (reis- en verblijfskosten)	1.500
Vergoedingen	Attentie voor patiënten	500
Vergoeding	Attentie voor vrijwilligers	100
Catering FZ	Lunches, koffie, thee, fris, tussendoortjes, etc.	2.300
Catering extern	Diner in restaurant in Almere Stad (deelnemers, tutoren)	3.000
Drukwerk	Flyers, certificaten, hand-outs, etc.	300
Scholingsmateriaal	Injectiematerialen, linnengoed, notatieblokken, pennen, etc.	1.000
BTW (21%)	21% BTW dient afgedragen te worden	2362,50
Onvoorziene uitgaven		187,50
Totaal uitgaven		11.250

Bijlage 1 Programmaopzet						
Tijd	Inhoud	Werkvorm	Tutor activiteiten	Deelnemer activiteiten	Leer middelen	Lesdoel / Lesactiviteit
26-11-2021 9:00-9:15	Ontvangst en welkom	Plenair				
26-11-2021 9:15-9:45	Doppler: achtergrond, gebruik, instelling en artefacten/valkuilen	Plenaire instructie	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021 9:45-10:15	Synovitis /tenosynovitis: kenmerken, score methoden en valkuilen	Plenaire instructie	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021	PAUZE					
26-11-2021 10:30-11:00	Standaard echo onderzoek van de schouder en pathologie	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'

26-11-2021 11:00-11:30	Standaard echo onderzoek van de elleboog en pathologie	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021 11:30-12:30	LUNCH					
26-11-2021 12:30-14:30	Hands-on schouder en elleboog/synovitis en tenosynovitis	Oefenen middels verschillende werkstations / oefenstations	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen en toepassen, oefenen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen, Patiënten t.b.v. hands-on training	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021 14:30-14:45	PAUZE					
26-11-2021 14:45-15:15	Standaard echo onderzoek van de hand/pols en pathologie	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021 15:15-15:45	Kristalarthropathieën en kraakbeen	Plenaire instructie	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren,	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'

			feedback geven en ontvangen	en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen		
26-11-2021 15:45-17:45	Hands-on hand/pols/kristalartropathieën en kraakbeen	Oefenen middels verschillende werkstations / oefenstations	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen en toepassen, oefenen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen, Patiënten t.b.v. hands-on training	Zie punt 3 'doelstelling'
26-11-2021 18:00	DINER					
27-11-2021 9:00-9:30	Structurele afwijkingen bij echografie: kenmerken, definities, scores en valkuilen	Plenaire instructie	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren. Kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
27-11-2021 9:30-10:00	Standaard echo onderzoek van de heup/knie en pathologie	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'

27-11-2021 10:00-10:15	PAUZE					
27-11-2021 10:15-12:15	Hands-on knie/ heup / enthesitis	Oefenen middels verschillende werkstations / oefenstations	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen en toepassen, oefenen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen, Patiënten t.b.v. hands-on training	Zie punt 3 'doelstelling'
27-11-2021 12:15-13:15	LUNCH					
27-11-2021 13:15-13:45	Standaard onderzoek van enkel/voet en pathologie	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
27-11-2021 13:45-14:15	Introductie echografie grote vaten	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	
27-11-2021 14:15-16:15	Hands on enkel/voet en grote voeten	Oefenen middels verschillende werkstations / oefenstations	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren,	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen,	Zie punt 3 'doelstelling'

			feedback geven en ontvangen	en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen en toepassen, oefenen	Patiënten t.b.v. hands-on training	
27-11-2021 16:15-16:30	PAUZE					
27-11-2021 16:30-17:00	Injectie technieken	Plenaire instructie, groepsgerichte instructie in kleine groepen	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, toepassen, kennis opdoen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
30-11-2021 17:00-18:00	Hands-on injectie technieken	Oefenen middels verschillende werkstations / oefenstations	Kennis overdragen, instrueren, doceren, observeren, feedback geven en ontvangen	Luisteren, samenvatten, doorvragen, feedback geven en ontvangen, actief participeren, kennis opdoen en toepassen, oefenen	Audiovisuele middelen, vakgroep specifieke leermiddelen	Zie punt 3 'doelstelling'
27-11-2021 18:00-18:15	AFSLUITING		Samenvatten, evalueren			